

KOMMUNALT FORELDREUTVALG FOR
GRUNNSKOLEN I KRISTIANSAND
c/o Merete Gulbrandsen
Johan Øydegards vei 44

4632 KRISTIANSAND S

Vår ref.:
2023031724-9
(Bes oppgitt ved henvendelse)
Deres ref.:

Dato:
21.03.2024

Høring - forskrift om skoleregler - forskrift om permisjon

Kristiansand kommune skal vedta flere lokale forskrifter i forbindelse med ny opplæringslov som trer i kraft 01.08.24.

To av de nye forskriftene er forskrift om skoleregler og forskrift om permisjon. **Disse sender vi nå på høring, med høringsfrist 18.04.24.**

Kommunen har hatt en innspillrunde hvor rektorutvalg, ungdommens bystyre og kommunens foreldretvalg har fått mulighet til å komme med innspill til de nye forskriftene. Forskriften har også vært til behandling i oppvekstutvalget før høring 19.03.23, hvor det kom innspill som er tatt inn forskriften.

Någjeldende ordensreglement for grunnskolene i Kristiansand trådte i kraft 16.08.21. Det var da en grundig høringsprosess, og mange av innspillene som den gang kom inn ble innatt i reglementet, og videreføres også i stor grad i nytt forslag.

Ordensreglement får nå nytt navn, skoleregler. Nytt i opplæringsloven er at kommunen også selv skal fastsette hvordan skoledemokratiet skal fastsettes. Dette skal inngå i skolereglene.

Det er også nytt at kommunen må forskriftsfeste permisjonsregler for elevene i de kommunale grunnskolene. Her har kommunen tidligere kun hatt veiledende retningslinjer.

Juridisk grunnlag

Skoleregler og skoledemokrati

Dagens opplæringslov § 9A-10 lyder:

«Kommunen skal gi forskrift om ordensreglement for den enkelte grunnskole, og fylkeskommunen skal gi forskrift om ordensreglement for den enkelte vidaregåande skole. Reglementet skal gi reglar om rettane og pliktene til elevane så langt dei ikkje er fastsette i lov eller på annan måte. Reglementet skal innehalde reglar om orden og oppførsel, om kva tiltak som kan nyttast mot elevar som bryt reglementet og om korleis slike saker skal behandlast.»

Regler om skoledemokrati og brukermedvirkning er regulert i opplæringsloven kapittel 11. Det følger her blant annet at det skal være samarbeidsutvalg, skolemiljøutvalg og elevråd på alle grunnskoler.

Ny opplæringslov § 10-7 lyder:

«Kommunen og fylkeskommunen gir forskrift om organisering av skoledemokratiet og om rettar og plikter for elevane, mellom anna om orden og oppførsel (skolereglar). Kommunen og fylkeskommunen kan i slike skolereglar angi kva tiltak som kan brukast når elevar bryt skolereglane, og korleis slike saker skal behandlast.»

Bestemmelsen viderefører store deler av innholdet i tidligere opplæringslov. Det er likevel tatt inn et nytt krav om at kommunen også må forskriftsfeste regler om skoledemokrati.

Overordnet føringer for skoledemokratiet følger av ny opplæringslov § 10-4:

«Skolen skal sørgje for at elevane og foreldra får vere med på å planleggje, gjennomføre og vurdere verksemda til skolen, mellom anna arbeidet med skolemiljøet, kvalitetsutvikling i opplæringa og fastsetjinga av skolereglar. Elevane skal ikkje delta i behandlinga av saker som er omfatta av lovfesta teieplikt. Skolen skal leggje til rette for at alle elevane skal kunne ytre seg, og oppmuntre dei til å delta i skoledemokratiet. Skolen skal også hjelpe elevane i arbeidet med skoledemokratiet.»

Organiseringen av skoledemokratiet er regulert i ny opplæringslov § 10-5. Her videreføres kravet om at alle skoler skal ha et elevråd og foreldreråd. Ut over dette så åpner bestemmelsen i større grad opp for at kommunen selv kan avgjøre hvilke brukerorgan skolene skal ha sammenlignet med nåværende opplæringslov. Det er i ny lov ikke krav om samarbeidsutvalg eller skolemiljøutvalg. Det kreves likevel at det på skolene skal være organ hvor brukerne er representert.

Permisjon

Dagens opplæringslov § 2-11 første ledd lyder:

«Når det er forsvarleg, kan kommunen etter søknad gi den enkelte eleven permisjon i inntil to veker.»

Ny opplæringslov § 2-2 fjerde ledd lyder:

«Kommunen kan gi ein elev permisjon frå skolen dersom eleven får ei opplæring som samla sett er forsvarleg. Kommunen gir forskrift om permisjon frå skolen.»

Medvirkning

I forbindelse med innspillsrunde til rektorutvalg, kommunens foreldreutvalg og ungdommens bystyre har vi fått noen innspill.

Rektorutvalg:

- Ønsker minst mulig endringer fra dagens praksis.
- Flere skoler er mobilfrie allerede. utfordringer er eventuelle unntak og når elever ikke overholder skoleregler.
- Ved kriminelle handlinger bør alder og alvorlighetsgrad hensyntas når

anmeldelse vurderes

- Samarbeidsutvalg og skolemiljøutvalg bør være samme utvalg med lik representasjon
- Hvordan kan utskrivning ved fravær ut over 10 dager følges opp?

Kommunens foreldreutvalg:

- Ønsker minst mulig endringer fra dagens praksis.
- Påpeker enkelte utfordringer med å ta skolens utstyr med hjem
- Om skolen trenger egne regler, må det være godt forankret i skolens ulike råd/utvalg.
- Vedrørende elevers plikt, kobles elevmedvirkning inn som del av dette. Sette felles mål og forventninger til hverandre. I tillegg ser de potensialer i elevsamtalene.
- Dersom plikten brytes, påpekes viktigheten av å undersøke. Utvikle i samarbeid med hjemmet og eleven felles mål og konsekvenser.

Ungdommens bystyre:

- Ønsker minst mulig endringer fra dagens praksis
- Har flere innspill på hva det kan bety å være aktiv i opplæringen.
- Flertall ønsker streng regulering av mobil og smartklokke. Et innspill påpeker viktigheten av å lære elever hvordan man skal bruke og ikke bruke dette.

Vurdering

Skoleregler og skoledemokrati

Vi foreslår at forskrift om ordensregler i grunnskolen i Kristiansand oppheves og erstattes av ny forskrift om skoleregler og skoledemokrati i grunnskolen i Kristiansand.

Vi foreslår at dagens bestemmelser i ordensreglementet i stor grad videreføres. Der vi vurderer behov for endringer er på følgende områder:

Formålsbestemmelsen

Dagens formålsbestemmelse er lite presis når det gjelder formålet til selve skolereglene, da de først og fremst tydeliggjør målet om at elevene skal ha et trygt og godt skolemiljø. Vi foreslår derfor en mer presis formålsbestemmelse, hvor også skoledemokratiet som er nytt kommer frem.

Skolereglene skal bidra til at elevene i Kristiansand skolen har et trygt og godt skolemiljø, som skaper trivsel, inkludering og gir et godt grunnlag for læring.

Reglene skal bidra til å utvikle elevenes sosiale ferdigheter, og til å bygge positive relasjoner elevene imellom og mellom elever og ansatte.

Skolereglene skal videre legge til rette for at elever og foreldre får være med på å planlegge, gjennomføre og vurdere virksomheten til skolen.

Mobilbruk

I tråd med nasjonale og lokale politiske signaler vurderes det nødvendig å stramme inn på reglene for mobilbruk i skolen. Administrasjonen vurderer at dette kan være positivt for elevenes læring og skolemiljø.

I dagens reglement skal den enkelte skole selv fastsette regler for bruk av mobiltelefon. Vi anbefaler at det i nye skoleregler fastsettes kommunalt, slik at det blir likt på alle skolene.

Vi anbefaler en regulering i tråd med Utdanningsdirektorates anbefaling.

Vi mener også det bør åpnes for unntak ut ifra særlige hensyn, dette mener vi bør gjelde både for helse/sosiale forhold hos den enkelte elev, samt der skolen vurderer det foreligger særlige årsaker av pedagogiske eller sikkerhetsmessige forhold som tilsier unntak.

Vi foreslår følgende ordlyd i siste ledd § 7:

Mobiltelefon, smartklokker og lignende digitale enheter skal ikke benyttes i skoletiden. Skolen kan gjøre unntak fra dette for enkelte elever dersom det foreligger særlige grunner av sosiale eller helsemessige årsaker, pedagogiske eller sikkerhetsmessige hensyn. Medbragte mobiltelefoner, smartklokker og lignende digitale enheter skal leveres inn ved skoledagens start og leveres ut ved skoledagens slutt. Alle skoler skal ha et egnet system for oppbevaring gjennom skoledagen.

Mindre endringer i bestemmelsene om orden og oppførsel

Vi har sett behov for mindre språklige endringer i reglene om orden og oppførsel. Vi har blant annet tatt ut at elevene skal følge veiledning fra lærer og handle på bakgrunn av dette. Årsaken til dette er at denne bestemmelsen er overflødig og lite tydelig. Vi mener at ordens og oppførselskarakteren må kunne knyttes til klare forventninger i skolereglene, og at de øvrige orden og oppførselsbestemmelsene bør være dekkende.

Øvrige endringer er i hovedsak kun språklige endringer for å tydeligere bestemmelsene.

Endring i sanksjoner:

I tidligere ordensreglementet fremkom det at skolen ved regelbrudd skulle følge opp elevene gjennom samtale og veiledning, og ved behov informere foresatte.

For å tydeliggjøre viktigheten av foreldreinvolvering er første setning i § 8 nå endret til:

Ved regelbrudd skal skolen følge opp elevene gjennom samtale, og foresatte skal informeres for å sørge for foreldre involvering så tidlig som mulig

Anmeldelse

I dagens ordensreglement er det tatt inn at skolen som hovedregel skal anmelde straffbare forhold.

Denne bestemmelsen er nå presisert, slik at det tydeligere fremkommer hvilke straffbare forhold skolen skal anmelde.

Skolen vil inngi Politianmeldelse i straffbare forhold knyttet til kroppskrenkelse, deling av krenkende bilder og bilder delt uten samtykke, hensynsløs adferd, besittelse av gjenstander som defineres som våpen, bruk og besittelse av rusmidler som er definert som ulovlige.

Elevens alder vil vektlegges, da spesielt med tanke på vurdering av konfliktråds behandling i samråd med politiets jurist.

Skoledemokratiet

Når det gjelder organisering av skoledemokratiet, så foreslår vi at dagens organisering med samarbeidsutvalg videreføres, men at skolemiljøutvalget ikke lenger skal være eget utvalg.

Mange skoler melder tilbake at det oppleves unødvendig med både samarbeidsutvalg og skolemiljøutvalg. I Kristiansand er det samme personene som sitter i samarbeidsutvalg og skolemiljøutvalg, men skolemiljøutvalg skal utvides med en foreldre og elevrepresentant når de behandler saker som faller inn under skolemiljøutvalget. Slik vi vurderer det bør disse utvalgene slås sammen. Dette innebærer ikke at skolemiljø ikke skal være sentralt, men heller skal inngå som sak i samarbeidsutvalget. Oppvekstdirektøren mener dagens sammensetning av skolemiljøet fungerer bra, med representanter fra alle gruppene i skolesamfunnet, og mener derfor dette bør videreføres.

Da Kristiansand kommune har enkelte skoler med felles ledelse, ønsker vi å tydeliggjøre i forskriften at der dette er tilfelle så kan det være felles samarbeidsutvalg. Bakgrunnen for dette er at skolene langt på vei fremstår som en enhet.

Vi foreslår følgende ordlyd i ny § 14

Ved hver grunnskole skal det være et samarbeidsutvalg med to representanter for undervisningspersonalet, en for andre tilsette, to for foreldrerådet, to for elevene og to for kommunen. Den ene av representantene for kommunen skal være rektor ved skolen. Elevrepresentantene skal ikke være til stede når saker som er omfatta av taushetsplikt etter lover eller forskrifter, blir behandla i samarbeidsutvalget.

Samarbeidsutvalget har rett til å uttale seg i alle saker som gjelder skolen.

Skoler med felles ledelse kan ha et felles samarbeidsutvalg. Utvalget skal ha lik sammensetning som øvrige samarbeidsutvalg, men må ha en foreldrerepresentant fra hver av skolene, og en elevrepresentant fra hver av skolene dersom skolen har elever fra og med 4. trinn.

Barnehage og skole som utgjør et oppvekstsenter kan ha et felles samarbeidsutvalg.

Utvalget ved oppvekstsenter skal ha to representanter for elevene, en representant for undervisningspersonalet, en representant for andre ansatte i skolen, to representanter for de ansatte i barnehagen, to representanter for foreldrerådet i skolen og to representanter for foreldrerådet i barnehagen. I tillegg til de representantene for kommunen som følger av første ledd, kan eieren av barnehagen oppnevne inntil to medlemmer.

Ved hver skole skal det utnevnes en elevrådskontakt som skal legge særlig til rette for at elevene skal kunne ytre seg, oppmuntre de til å delta i skoledemokratiet og hjelpe elevene med arbeidet i skoledemokratiet.

Permisjon

Den nye opplæringsloven sier at kommunen (skolen) bare kan gi elever permisjon fra grunnskoleopplæringa, hvis eleven samlet sett får god nok opplæring (forsvarlig), selv om eleven får permisjon. Utover det setter ikke loven regler for permisjon, men loven sier at kommunen må lage forskrift for permisjon.

Kristiansand kommune har i dag veiledende retningslinjer som skolene forholder seg til når de skal vurdere om det er forsvarlig å gi elevene inntil 2 uker permisjon jf. nåværende opplæringsloven § 2-11. Formålet med retningslinjene er å sikre likeverdig behandling av permisjonssøknader på tvers av skoler.

Oppvekstdirektøren vurderer at dagens permisjonsregler med retningslinjene som er gitt fungerer bra i Kristiansand. Vi mener det fortsatt bør settes en maksimumsgrense for antall dager eleven kan innvilges permisjon sammenhengene fra opplæringen, slik at praksis ikke blir for ulik mellom skolene. Oppvekstdirektøren mener 10 dager sammenhengene er en fornuftig maksimumsgrense.

Selv om skolen har en rekke ferie- og fridager vurderer vi at det kan være gode grunner til at foresatte ønsker å ta ut elevene for en kortere periode dette kan være kulturelle arrangement, familiebegivenheter, idrettsstevner, ferier mm. Vi mener foresatte fortsatt skal ha mulighet til dette, så lenge det er forsvarlig samlet sett for opplæringen. For å unngå at det får for store konsekvenser, er det foreslått inntatt bestemmelser om enkelte tidspunkt/hendelser det som hovedregel ikke skal innvilges permisjon på, med mindre tungtveiende grunner foreligger.

Dersom foresatte ønsker å ta ut barna for en lengre periode enn 10 dager sammenhengende, vil reglene innebære at de må skrive barna ut av skolen. Dette er likt som det er i dagens regelverk.

Med hilsen

Silje Årnes Lauvrak
Rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og gyldig uten underskrift